

Bemærkninger til lovforslaget

Sandsynligvis et beløb i størrelsesordenen 8–10 milliarder bruges hvert år af skatteydermidler til betaling af fortæring. Formålet med nærværende lovforslag er at opnå vidtrækkende besparelser på disse poster.

Restaurationslov nr. 121 af 25. marts 1970 kapitel 4, jfr. lovbekendtgørelse nr. 141 af 30. marts 1978 – der optrykkes som bilag 1 til nærværende forslag – indeholder dansk rets hovedbestemmelser om kantiner.

Arbejdsmiljø- og arbejderbeskyttelsesreglerne er fastlagt i lov nr. 681 af 23. december 1975. Bortset fra paragraffen om bedriftssundhedstjeneste trædte den i kraft den 1. juli 1977.

Loven ophæver generelt arbejderbeskyttelseslovene nr. 226, 227 og 228 af 11. juni 1957.

Med hjemmel i 1975-lovens §§ 43 og 89 har arbejdsministeren imidlertid ved bekendtgørelse nr. 321 af 21. juni 1977 bestemt, at en række regler fra den gamle lovgivning fortsat skal være gældende.

Dette gælder således forskrifterne om opholds- og spiserum – henholdsvis § 13, punkt 12, og § 5, punkt 11 i de gamle love.

Disse to paragraffer er næsten enslydende. De siger, at der skal anvises medarbejderne passende plads til at indtage deres måltider og gives dem mulighed for at opvarme medbragt mad og drikke. Hvor arbejdets art gør det påkrævet eller naturligt, at medarbejderne ikke spiser i arbejdslokalet, skal der indrettes passende spiserum for vedkommende medarbejdere, hvis dette i øvrigt er rimeligt. Endvidere kan arbejdstilsynet påbyde virksomheden at indrette sådanne spiserum, for så vidt dette ikke volder virksomheden meget store vanskeligheder.

Nærmere fortolkning vedrørende paragraffernes enkeltheder kan læses i Erik Dreyer: »Lov om almindelig arbejderbeskyttelse«, side 187 ff.

Bekendtgørelsen opretholder også den gamle lovgivning om, at arbejdsstedet skal rengøres og spiserum opvarmes.

Nærværende forslag berører ikke denne lovgivning, idet det i den forbindelse angår de tilfælde, hvor der sker salg af mad, drikke og tobak. Når

det finder sted, kræver forslaget, at salgsprisen fastsættes således, at der sker fuld dækning af alle omkostninger, altså typisk:

- a. Kantine- og køkkenlokalernes anskaffelse
- b. Lokalernes rengøring, vedligeholdelse og opvarmning
- c. El, gas, vand og renovation
- d. Inventar
- e. Administration, kasseapparat, telefon og administrationsinventar
- f. Porcelæn, glas, bestik m.v.
- g. Kantinepersonale til tilberedning, betjening, afrydning og opvask
- h. Råvarer og andre varer med løbende forbrug, f.eks. opvaskemidler, karklude og kaffefiltre
- i. Moms.

Om private arbejdsgivere vil forlange den fulde omkostningsdækning, ligger uden for forslaget, der alene vil sikre, at skatteydermidler ikke anvendes, så særlige befolkningsgrupper fortsat særbegunstiges for skatteydermidler med hensyn til så typiske – og mellem de forskellige mennesker stærkt størrelsesvarierende – privatforbrugsudgifter som mad og drikke.

Som forholdene er i øjeblikket, muliggør finansloven og de kommunale budgetter, at en del af de offentligt ansatte kan opnå billig bispisning af sig selv, familie og bekendte på skatteydernes bekostning og i visse tilfælde endog har mulighed for – ligeledes på skatteyderbekostning – at hjemtage smørrebrød på favoritbetingelser til familiebrug og selskabelige formål.

Det er forargeligt, at offentligt ansatte på den måde som et tillæg til deres gode løn får et skattefrit tillæg i form af kantinebispisning til symbolske priser (5.000 kr. sparet på madkontoen er næsten lige så godt som 15.000 kr. i lønforhøjelse).

Men den indbyrdes kævl og misundelse inden for den offentlige sektors egne fire vægge slår tilmed ud i lys lue. Mortensaften 1978 anholdt politiet således 147 studerende, der var trængt ind i Københavns rådhuskantiner, fordi man dér – i kraft af større skatteydertilskud – fik serveringerne billigere end på universitetets kantine. Lignende demonstra-